

– до рівня надходження до держбюджету податку на прибуток підприємств впливає рівень ділової активності і споживчий попит у реальному секторі економіки країни.

Висновок. Таким чином, можна зробити висновок, що ПДВ є основним бюджетоутворюючим податком.

У процесі досліджено було визначено, що :

1. Три групи податкових надходжень які входять до держбюджету України (податок на додану вартість, податок на доходи фізичних осіб та прибуток підприємств та акцизи) складають майже 71% всього загального обсягу доходів держбюджету України.

2. Слід визначити, що у подальшому розвитку бюджетних відносин у структурі національної економіки переважно залежить від успішної та ефективної податкової політики у контексті відповідного рівня збирання цих податкових надходжень.

3. Податок на додану вартість дуже впливає на державний бюджет України з 2016 до 2020 року, оскільки тільки цей податок (ПДВ) займає близько 40 % всього державного бюджету у 2020 році.

Науковий керівник: к.е.н., доцент Найда А.В.

Література:

1. Бюджетний кодекс України від 08.07.2010 №2456-VI URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17#Text>

2. Волохова І. С. Податкова система: Навчальний посібник ; за заг. ред. І. С. Волохової, О. Ю. Дубовик. Харків: Видавництво «Діса плюс», 2019. 402 с.

3. Доходи державного бюджету України за статтями доходів в 2020 р. URL: <https://index.minfin.com.ua/ua/finance/budget/gov/income/2020/>

4. Щербина Ю. О., Манькута А. І. Податок на додану вартість та його роль у формуванні доходів державного бюджету України. Modern Economics. 2017. No 1. URL: <http://dspace.mnau.edu.ua/xmlui/handle/123456789/2417> (дата звернення: 02.11.2020).

УДК 369(477)

СОЦІАЛЬНО - ЕКОНОМІЧНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ СТРАХУВАННЯ ЖИТТЯ В УКРАЇНІ

Гаврилюк В.О.

*здобувач освітнього ступеня «Бакалавр»
Одеський державний аграрний університет
м. Одеса, Україна*

Петренко О.П.

*к.е.н., доцент кафедри економічної теорії і економіки підприємства
Одеський державний аграрний університет
м. Одеса, Україна*

Анотація. Досліджується сучасний стан ринку страхування життя в Україні. Розглянуто економічну сутність поняття страхування життя, його роль в страховому захисті громадян та основні завдання в умовах ринкової економіки. Проаналізовано основні проблеми, які стримують розвиток страхування життя в умовах страхового ринку України. Обґрунтовано стратегічні напрями розвитку ринку страхування життя в Україні.

Ключові слова: страхування, страхування життя, страховий ринок, страхова компанія, страховик, страхові послуги, страховий платіж, страхувальник.

Постановка проблеми. За останні роки досить важливу роль у забезпеченні стабільного економічного розвитку громадян стало відігравати страхування життя, завдяки якому можна мінімізувати наслідки певних ризиків та покращити якість життя. Як відомо, страхування життя у різних країнах світу доповнює систему соціального захисту населення і

є могутнім джерелом інвестування національних економік, що, в свою чергу, забезпечує довготермінові інвестиції в економіку, вирішує більшість соціальних проблем людства та дає громадянам належний страховий захист. Саме тому важливого значення набуває детальне дослідження соціально-економічних аспектів розвитку страхування життя.

Виклад основного матеріалу. З давніх часів, страхування є досить складною економічною категорією та невід'ємною частиною людського життя. Людство завжди намагалось захистити себе від ризиків, через це було вимушене застосовувати необхідні запобіжні заходи для їх запобігання. Можна зазначити, що в більшості розвинених країнах страхування життя займає центральне місце серед основних видів страхування та відіграє важливу соціально-економічну роль в суспільстві [1]. Ринок страхування життя в Україні почав своє становлення з 1996 року, після прийняття Закону України «Про страхування», в якому страхування життя виокремлювалось окремою галуззю страхової діяльності. В Україні ринок страхування життя перебуває на етапі становлення, яке продовжується й сьогодні. Страхова діяльність змінюється, модернізується, а також поступово все більше впливає на економіку країни, розвивається сфера страхування, з'являються і розвиваються нові його види.

Необхідно зазначити, що страхуванням життя на Україні займаються страхові компанії «life insurance».

Базилевич В.Д. виділяє наступні особливості страхування життя [2]:

- людське життя не має вартісної (грошової) оцінки, тобто неможливо визначити величину збитку, спричиненого настанням страхового випадку;
- у страхуванні життя приймають участь такі суб'єкти як страхувальник, страховик, застрахована особа та бенефіціар;
- страхова сума встановлюється на кожному застраховану особу окремо, враховуючи інтереси та можливості страхувальника та страховика;
- всі договори зі страхування життя є довгостроковими.

На нашу думку, на сьогодні ринок страхування життя в Україні проходить стадію переродження, завдяки якій зможе удосконалитись і в майбутньому на нього чекатимуть перспективи розвитку. Незважаючи на позитивні темпи розвитку українського ринку страхування життя, його основні показники є надзвичайно низькими, у порівнянні з іншими країнами, що зумовлено низкою соціально-економічних проблем, які потребують вивчення шляхів їх вирішення.

Серед факторів, які стримують розвиток ринку страхування життя в Україні, Радецька О.О. відносить [3]:

- високий рівень недовіри населення до страхових компаній;
- невдале позиціонування страхових продуктів на ринку;
- велика кількість малих страхових компаній;
- низький рівень економічного розвитку країни,
- нестійкість національної валюти;
- нестача вільних коштів у більшості населення;
- нерозуміння того, що населенню потрібно страхуватися;
- недостатній рівень персоналу на страховому ринку;
- відсутність належної турботи держави стосовно забезпечення привабливості цього виду діяльності;
- присутність «сірих» компаній на ринку страхування життя;
- незавершений розвиток довгострокового страхування життя;
- наявність у людей стереотипу “жити сьогоднішнім днем”;
- недосконала нормативно-правова база в сегменті страхування життя.

Також, слід підкреслити, що крім вищезазначених чинників, негативно впливає на розвиток страхування життя економічна і політична нестабільність в країні, що породжує невпевненість громадян у майбутньому.

Наявність зазначених проблем викликає об'єктивну необхідність у розробці системи заходів для нормалізації відносин на ринку страхування життя та покращення показників діяльності страхових компаній, що працюють в цьому напрямі. До речі, незважаючи на негативні тенденції у розвитку страхового ринку, найбільші страхові компанії надалі продовжують вражати позитивними результатами своєї діяльності (табл.1).

Таблиця 1

ТОП-5 страхових компаній України за 2020 рік

№	Назва страхової компанії	Сума страхових премій в тис.грн	Сума страхових виплат в тис.грн	Рівень виплат, %
1	ARX	665 164,0	290 248,0	43,64
2	АРСЕНАЛ СТРАХУВАННЯ	441 060,0	184 145,0	41,75
3	УНІКА	368 897,0	143 531,2	38,91
4	УСГ	269 990,0	169 343,8	62,72
5	ІНГО	189 048,0	114 349,0	60,49

Джерело: сформовано автором за даними Нацкомфінпослуг

За даними Нацкомфінпослуг номером один серед страхових компаній в сегменті КАСКО стала компанія ARX. Компанія займає провідну позицію вже 11 років. Друге і третє місце займають Арсенал Страхування та Уніка.

Велика увага повинна приділятися соціально-економічним аспектам функціонування розвитку страхування життя. Адже, на думку вчених, формування повноцінного ринку страхування життя стане можливим лише за умови підвищення середньої заробітної плати до рівня еквівалентного 500 доларів США на місяць. Якщо ж заробітна плата буде становити менше даної суми, то даремно сподіватись на підвищення попиту на послуги зі страхування життя та активізацію їх продажу.

На нашу думку, провідну роль у розвитку вітчизняного страхування життя повинна відігравати насамперед держава, адже вона має проводити державну політику, яка має бути спрямована на стимулювання страхової сфери загалом та ринку страхування життя зокрема.

Отже, зростанню ефективності функціонування ринку страхування життя в нашій країні сприятимуть такі заходи:

- запровадження нових страхових продуктів та новітніх технологій у страховій діяльності;
- покращення стану державних фінансів та довіри населення до страхових компаній ;
- підвищення добробуту населення та підвищення прозорості страхового ринку ;
- розвиток сучасної інфраструктури на ринку страхування життя;
- підвищення рівня капіталізації страхових компаній, їх фінансової стійкості, платоспроможності та конкурентоспроможності та привабливості інвестицій;
- впровадження європейських принципів регулювання страхової діяльності;
- зростання інвестицій у страховий бізнес;
- укорінення страхової культури і звички до страхування тощо.

Висновки. Незважаючи на наявність проблем, ринок страхування життя в Україні цілком можна назвати одним із найперспективніших в українській економіці, адже він має великий потенціал, освоєння якого тільки розпочалось. Можна прослідкувати те, що становлення ринку страхування життя в нашій країні та подальший його успішний розвиток дає змогу не тільки відчутти населенню захист, але передбачає ефективний розвиток країни.

Отже, слід відмітити, що статистика страхових компаній в Україні щодо преміального доходу показує, що зростання страхових компаній підвищується з кожним роком, а це означає, що страхування життя все ще користується попитом у населення, тобто Україна поступово розвивається в цій галузі.

Література:

1. Страхування життя. *Офіційний сайт страхової компанії «ІНГО Україна»*. URL: <http://ingo.kiev.ua/ua/strakhovaniezhizni.html>.
2. Базилевич В.Д. Страхування: навч. посібник. Київ: Знання, 2008. 1019 с.
3. Радецька О.О. Ринок страхування життя в Україні: проблеми та перспективи розвитку. *Вісник Хмельницького національного університету*. 2009. №6. С.222-224

УДК 330.341

ЗНАЧЕННЯ ГАЛУЗІ РОСЛИННИЦТВА ТА ПРОБЛЕМИ ЇЇ РОЗВИТКУ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Галицький О.М.,

*д.е.н., доцент, завідувач кафедри економічної теорії
і економіки підприємства
Одеський державний аграрний університет
м. Одеса, Україна*

Байтаз К.А.,

*здобувач освітнього ступеня «Магістр»
спеціальності 051 «Економіка»
Одеський державний аграрний університет
м. Одеса, Україна*

Анотація. Галузь рослинництва в аграрному секторі України традиційно відіграє важливу роль в економіці держави. Вона забезпечує населення продуктами харчування, тваринництво – кормами, харчову, переробну і легку промисловість – сировиною, зовнішню торгівлю – експортними товарами. На даний час, сільськогосподарські товаровиробники в Україні стикаються з значними труднощами, а тому система заходів щодо їх вирішення та врегулювання боку державного управління є доцільною та необхідною умовою подальшого успішного розвитку даної галузі.

Ключові слова: ефективність, галузь рослинництва, виробництво, сталий розвиток, сільське господарство, земля.

Постановка проблеми. В сучасних умовах, одним із пріоритетних напрямів розвитку національної економіки є розвиток аграрного сектору, зокрема галузі рослинництва. Україна, маючи значний земельний фонд, що становить 60,3 млн. га, має всі можливості для забезпечення якісною сільськогосподарською продукцією не тільки вітчизняний ринок, а й стати одним із лідерів з експорту на світовому ринку. В той же час, слід відмітити, що потенціал сільськогосподарського виробництва в Україні використовується не в повній мірі. Основними причинами є висока капіталомісткість виробництва сільськогосподарської продукції, ризикованість ведення даного виду бізнесу, нестача кваліфікованих кадрів, невизначеність в питаннях власності на землю та інші. Дані питання вимагають державної підтримки вітчизняних сільськогосподарських виробників.

Виклад основного матеріалу. Виробництво сільськогосподарської продукції в кожному історичному моменті розвитку суспільства, було і залишається першочерговою потребою і в цьому розумінні основою будь-якого матеріального виробництва. Це проявляється в задоволенні постійно зростаючих потреб суспільства в продуктах харчування, а промисловість - у сировині для виробництва продовольчих і промислових товарів.

Рослинництво – провідна галузь сільського господарства. У світових масштабах культивуються близько 1,5 тис. видів рослин. Основою рослинництва є вирощування зернових та технічних культур. Основні зернові культури світу – пшениця, кукурудза та рис, під якими зайнято 720 млн. гектарів земель. Технічні культури використовують як сировину для різних галузей промисловості. [2]